

Zápis z osmé konference Asociace aktivních škol ze dne 7. listopadu 2014

Místo konání: Kongresové centrum Hotelu Tři věžičky, Střítež u Jihlavy

Přítomni: ředitelé škol a jejich zástupci

Program konference

1. Zahájení konference
2. Zpráva o činnosti Asociace aktivních škol
3. Téma konference: Lze vše vyřešit inkluzí? Podtitul: Zůstane škola i pro „normální“ děti?
4. Diskuse k dalšímu směřování Asociace
5. Setkání krajských koordinátorů, členů výboru a hostů

Části konference

1. část - Zahájení konference, zpráva o činnosti Asociace

Konferenci zahájil člen výboru Mgr. Michal Šmucr, který přivítal přítomné členy Asociace zejména jejího zakladatele p. Václava Klause. Účastníci byli seznámeni s procesem nového právního zakotvení Asociace, které bylo úspěšně dokončeno. Novými potvrzenými členy výboru jsou: Mgr. Hana Havelková, Mgr. Jana Linhartová, Ing. Josef Slovák a Mgr. Michal Šmucr. Tajemnicí asociace je Lenka Linhartová.

2. část - Téma konference: Lze vše vyřešit inkluzí? Podtitul: Zůstane škola i pro „normální“ děti?

Prvním hostem konference byl s příspěvkem Cesta k inkluzi **Mgr. Zdeněk SVOBODA, Ph.D.** (UJEP Ústí nad Labem), který ve svém příspěvku uvedl, že pragmatický přístup k tématu přináší dva závěry: Lze vše vyřešit inkluzí? Odpověď zní ne, ale zároveň nelze nevidět, že jako úspěšnější se jeví systémy, které jdou cestou inkluze. Zdůraznil, že inkluze nerovná se rušení speciálních škol, ale uvedl zajímavý poměr: je-li u nás ve speciálních školách umístěno 100 dětí, v Rakousku pak 30 a ve skandinávských zemích jen 4-8 dětí. Inkluzi označil za teoretický ideál, realizaci brání různé překážky, připravenost českého vzdělávacího systému je nedostatečná. V závěru připomněl známá čísla: průměrná země OECD dává na školství 6,2% HDP, ČR pouze 4,6%, ročně tedy v systému chybí zhruba 75 mld. korun a podíl se nezvyšuje (pouze 3 země nenavýšily za poslední dekádu tento příspěvek: ČR, SR a Indonésie). Svůj příspěvek zakončil podnětnou myšlenkou: Inkluze nerovná se pouze integrace. Individuální potřeby má každé dítě!

Druhým hostem konference byla **PhDr. Jana Zapletalová - zástupce MŠMT** s příspěvkem Inkluze po špičkách. Její rozsáhlou prezentaci, kterou máme k dispozici, doporučujeme k prostudování, protože přináší velmi komplexní pohled na celou problematiku s důrazem na stěžejní strategie v souvislosti s úpravou školského zákona a s přihlédnutím k tomu, že nositelem pozitivních změn musí být učitel.

Se zajímavým příspěvkem vystoupil **Mgr. Jiří Halda**, speciální pedagog a odborný konzultant. Konstatoval, že výchova v rodinách zcela selhává, děti nezískávají v rodinách žádné základní návyky, jsou nesamostatné a nejsou ochotny podřídit se byť jednoduchému režimu (funkční negramotnost). Řečník zdůraznil, že by se mělo zabránit matkám, aby dětem sloužily. Škola by neměla děti vychovávat, od toho je rodina.

Poté se rozvinula poměrně široká diskuse od tématu, zda by měla sociálně právní ochrana zasahovat proti nevychovaným rodičům, k možné intervenci státu, náročnosti inkluze z pohledu učitele (inkluze je výrazně náročnější, ale bez nárůstu finančního ohodnocení učitele) až k pohledu ze strany škol, které se stávají „inkluzivně spádovými“ (potřeba vyškolit zřizovatele i veřejnost).

S dalším hlavním příspěvkem vystoupil **PhDr. Ondřej Andrys, MAE - zástupce České školní inspekce**. Konstatoval, že systémová podpora zajištění principu rovného přístupu ke vzdělání, který ČSI považuje za velmi důležitý, je v této citlivé oblasti problematická, protože kompetence jsou

příliš roztržitěné a málo se zohledňují socioekonomické a teritoriální aspekty. Podrobněji se věnoval dopadu specifického šetření: monitorování romských žáků, relevance s diagnózou LMP, rozhodnutí Evropského soudu, možnost zastavení financování z evropských fondů. Na dotaz, zda inspekce může nějak pomoci školám v realizaci inkluze např. vydáním určitého manuálu, odpověděl p. náměstek, že ČŠI bude i nadále vycházet z hodnotících kritérií, subkritérií a indikátorů, které se právě inovují a které budou školy moci cíleně využít, např. při tvorbě vlastního hodnocení. Kritéria chtějí nabídnout i zřizovatelům. Nové souvislosti by měla přinést také připravovaná národní debata o kvalitě škol.

Se závěrečným příspěvkem Jak funguje inkluze v praxi v českém školství? vystoupil **PaedDr. Mgr. Dan Blaha** – ředitel Střední a Základní školy prof. Z. Matějčka v Olomouci. Své vystoupení uvedl citátem „Rozumět znamená pomáhat“ (ZM) a z pohledu historického i lékařského přiblížil účastníkům další rozměr inkluze. Její přínos u mentálně postižených vyhodnotil jako sporný.

3. část – Závěr konference

V závěru konference se rozvinula diskuse nad náměty pro příští společné setkání členů asociace na jaře 2015. Vede již dříve nadnesených (viz 7. konference) patří k novým tématům zejména:

- zvýšení výkonu českého školství, kvalita českého školství
- nové technologie a jejich dopad
- impulsy z pracovních stolů pořádaných MŠMT

Členové výboru a krajsí koordinátoři se dohodli se na zintenzivnění vzájemné spolupráce.

V Jihlavě dne 7. listopadu 2014

Zapsala: Mgr. Hana Havelková